

Του Ἀρχιμ. Ἀθανασίου Ἀναστασίου

Τό προηγούμενο (δεύτερο) κείμενό μας εἶχε ὡς θέμα τήν μετάνοια ὡς πορεία ἀπό τό κατ'εἰκόνα στό καθ' ὁμοίωση. Ἀναφερθήκαμε ἐκεῖ στήν κατ' εἰκόνα...

καί καθ' ὁμοίωση δημιουργία τοῦ ἀνθρώ που ἀπό τόν Θεό, περιγράψαμε τά ἰδιαίτερα χαρίσματα μέ τά ὁποῖα προίκισε ὁ Θεός τόν ἄνθρωπο, τόν κύριο προορισμό τοῦ ἀνθρώ που, πού εἶναι ἡ θέωσή μας καί τήν δημιουργία τῆς ψυχῆς καί τά γνωρίσματά της.

Πρόκειται γιά κεφαλαιώ δη θέματα τῆς ὀρθοδόξου ἀνθρωπολογίας, τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας καί σωτηριολογίας, τῆς ὀρθοδόξου πίστεώ ς μας. Δυστυχῶς, γιά αὐτά τά

τόσο σοβαρά ζητήματα ὁ περισσότερος κόσμος ἐλάχιστα γνωρίζει. Οἱ αἰτίες αὐτῆς τῆς ἄγνοιαςἐντοπίζονται σέ ποικίλους παράγοντες,ὅπως εἶναι ἡ ἔλλειψη συστηματικῆς κατηχήσεως ἀπό τήν πλευρά τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἀλλοίωση τῆς ἑλληνορθοδόξου, κατά τό Σύνταγμα, παιδείας στά δημόσια σχολεῖα, πού ἀποβαίνει ἐπιζήμια, ἡ μονόπλευρη ἀνατροφή τῶν παιδιῶν στίς σημερινές οἰκογένειες, πού στοχεύει κυρίως στήν ἐγκεφαλική μόρφωση ἤ ἐπαγγελματική-οἰκονομική ἀποκατάσταση, παραμελώ ντας τήν πνευματική ἀνάπτυξη ἤ τήν ψυχική τους ὑγεία μέσα στόν ὑλόφρονα τρόπο ζωῆς καί στίς ἐφήμερες κοσμικές ἀπολαύσεις.

Οἱ ἰλιγγιώ δεις ρυθμοί τῆς καθημερινότητας καί ἡ ἀσφυκτική πίεση, πού αὐτή ἀσκεῖ, ἡ διαρκής μέριμνα γιά τήν ἐξοικονόμηση τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, τό συνεχές ἄγχος γιά τήν ἐπίτευξη στόχων καί ὑψηλῶν ἐπιδόσεων, οἱ πολυάριθμες δραστηριότητες, δέν ἐπιτρέπουν σέ γονεῖς καί παιδιά τήν παραμικρή ἐξοικονόμηση χρόνου,ὄχι μόνο γιά κατήχηση, πνευματική μελέτη καί ἐκκλησιασμό, ἀλλά οὔτε κἄν γιά ὀλιγόλεπτη προσευχή στό σπίτι.

Καί εἶναι πραγματικά ὀξύμωρο τό γεγονός, ὅτι ἐνῶ ἡ σύγχρονη ἐποχή τῆς συνεχοῦς ροῆς πληροφοριῶν καί εἰδήσεων μᾶς παρέχει τήν δυνατότητα νά κατέχουμε σέ καθημερινή βάση ἀμέτρητες γνώ σεις γιά κάθε τί πού συμβαίνει σέ κάθε γωνιά τοῦ πλανήτη μας, νά μένουμε τελικά ἀδαεῖς καί ἀπληροφόρητοι γιά τά καίρια καί σωτηριολογικῆς καί αἰώ νιας σημασίας ζητήματα τῆς ζωῆς μας, λόγῳ τῆς μέριμνας καί τῶν ἀπαιτήσεων τῆς ἔντονης καθημερινότητας, πού οἱ ἴδιοι δημιουργοῦμε καί πού συνεχῶς αὐξάνουν.

Ζώ ντας ἔτσι, οὐσιαστικά δέν προλαβαίνουμε νά γνωρίσουμε καί νά μάθουμε γιατί ζοῦμε, ποιός εἶναι ὁ τελικός σκοπός τῆς ζωῆς μας, ἄν ὑπάρχει ἄλλη ζωή καί τί θά συναντήσουμε σ' αὐτή, τί εἶναι ἡ ψυχή μας καί ποιά εἶναι τά γνωρίσματά της, τί εἶναι ἡ Κόλαση καί τί ὁ Παράδεισος.

Γι' αὐτό καί ἡ πλειοψηφία τῶν ἀνθρώ πων (ἀκόμη καί πολλῶν ἐκ τῶν χριστιανῶν) δέν πιστεύουν ὅτι ὑπάρχει ψυχή· ὅτι ἡ ψυχή εἶναι ἀθάνατη· δέν πιστεύουν στήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ καί τήν κοινή ἀνάσταση ὅλων μας· δέν πιστεύουν στήν μετά θάνατο ζωή, δέν πιστεύουν στήν αἰωνιότητα, στήν Μέλλουσα Κρίση, στήν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν καί τήν ἐπανασύνδεση τῆς ψυχῆς μέ τό σῶμα τοῦ κάθε ἀνθρώ που. Δέν συνειδητοποιοῦν πώ ς ὅ,τι πράττουμε σέ αὐτή τήν ζωή -καλό ἤ κακό- ἔχει ἀντίκτυπο στήν αἰωνιότητα.

Χωρίς πίστη, ὅμως, στήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ καί στήν κοινή ἀνάσταση ὅλων μας δέν ὑπάρχει χριστιανισμός· δέν ἔχει κανένα νόημα ἡ πίστη μας. Τό διακηρύσσει αὐτό μέ τόν πλέον κατηγορηματικό τρόπο ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στήν πρώ τη ἐπιστολή του πρός τούς Κορινθίους: «Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν»[1]. Ἄν δέν ὑπάρχει, δηλαδή, ἀνάσταση νεκρῶν, τότε οὔτε ὁ Χριστός ἔχει ἀναστηθεῖ. Καί ἄν ὁ Χριστός δέν ἔχει ἀναστηθεῖ, τότε τό κήρυγμά μας εἶναι χω ρίς νόημα, τό ἴδιο καί ἡ πίστη σας.

Αὐτός εἶναι καί ὁ λόγος, ἄλλωστε, πού ἐδῶ καί δύο χιλιάδες χρόνια, ὅλοι οἱ ἄθεοι καί ἀντίθεοι πολεμοῦν μέ λύσσα τό συγκλονιστικό καί θαυμαστό γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ -παρουσιάζοντάς το ὡς ἕνα μῦθο-, γιά νά ἐξαφανίσουν, εἰς μάτην βεβαίως, τήν χριστιανική πίστη ἀπό προσώ που γῆς, καθώ ς χάρις σέ αὐτό τό μοναδικό θαῦμα,«χάρις εἰς τήν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, χάρις εἰς τήν νίκην Του ἐπί τοῦ θανάτου οἱ ἄνθρωποι ἐγίνοντο καί γίνονται καί θά γίνονται πάντοτε χριστιανοί.Ὅλη ἡ ἱστορία τοῦ χριστιανισμοῦ δέν εἶναι ἄλλο τι παρά ἱστορία ἑνός καί μοναδικοῦ θαύματος, τοῦ θαύματος τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως... Αὐτό εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖο οὐδεμία ἄλλη θρησκεία ἔχει... αὐτό εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖον κατά τρόπον μοναδικόν καί ἀναμφισβήτητονδεικνύει καί ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ μόνος ἀληθινός Θεός καί Κύριος εἰς ὅλους τούς ὁρατούς καί ἀοράτους κόσμους»[2].

Γι' αὐτό καί, μέ ἀφορμή τόν κορωνοϊό, ἀπαγορεύτηκε πέρυσι σέ ὅλους τούς πιστούς σέ ὁλόκληρο τόν κόσμο, γιά πρώ τη φορά στά χρονικά, νά ἑορτάσουν πανηγυρικά στούς ἱερούς ναούς τήν Ἀνάσταση τοῦ Θεανθρώ που Χριστοῦ μας!Ἀνάλογη, ἄλλωστε, ἀπαγόρευση ἐπιβλήθηκε καί γιά τήν μεγάλη Δεσποτική ἑορτή τῶν Θεοφανείων, ὅπου ἔχουμε τήν φανέρωση τῆς Ἁγίας Τριάδος καί τῆς θεότητος τοῦ Χριστοῦ μας!

Ὁ στόχος εἶναι προφανής, ἡ προσβολή δηλαδή τῆς θεότητος τοῦ Χριστοῦ.Ὅποιος πολεμάει τόν Χριστό, πού εἶναι ἡ Κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας, πολεμάει τό Σῶμα Του πού εἶναι τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας, οἱ πιστοί.Ὅποιος πολεμάει τούς πιστούς, πολεμάει τόν Χριστό καί ἀντίστροφα. Γι' αὐτό καί τό κατευθυνόμενο ἀντίθεο κατεστημένο χλευάζει καί πολεμᾶ μέ λυσσώ δη τρόπο τό πραγματικό-τεθεωμένο Σῶμα καί Αἷμα τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ μας, τήν Θεία Κοινωνία, βάλλοντας εὐθέως καί ἀπροκάλυπτα ἐναντίον τῆς θεότητος τοῦ Θεανθρώ που, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Θά θέλαμε, λοιπόν, νά ἐπαναλάβουμε μέ κάθε σαφήνεια καί κατηγορηματικότητα: ὅποιος δέν πιστεύει στόν Θεάνθρωπο Χριστό μας καί τήν Ἀνάστασή Του, ὅποιος δέν πιστεύει στήν κοινή ἀνάσταση ὅλων μας, ὅποιος δέν πιστεύει στήν Δευτέρα Παρουσία, τήν μέλλουσα Κρίση, τήν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν καί τήν ὕπαρξη τῆς Κολάσεως, ὅποιος δέν πιστεύει στήν ὕπαρξη τῆς ψυχῆς καί τήν ἀθανασία της, αὐτός δέν μπορεῖ οὐσιαστικά οὔτε νά εἶναι οὔτε καί νά λέγεται χριστιανός καί μάλιστα ὀρθόδοξος.

Στό γενικευμένο ἀντίθεο, ἀντιεκκλησιαστικό καί ἀντίχριστο πνεῦμα τῆς Νέας Ἐποχῆς, μέσα στό ὁποῖο ζοῦμε καί ἀλλοιωνόμαστε κάθε μέρα καί περισσότερο, ὅλα τά χαρίσματα πού ὁ Θεός ἔδωσε στόν ἄνθρωπο μέ τό κατ' εἰκόναπαραποιοῦνται καί ἀντιστρέφονται. Κατά ἀνάλογο τρόπο, ἀντιστρέφεταικαί ὁ προορισμός τοῦ ἀνθρώ που, τό καθ' ὁμοίωση δηλαδή, πού εἶναι ἡ θέωση.

Ὁ σημερινός νέος τύπος ἀνθρώ που δέν ἔχασε ἁπλῶς τόν προορισμό του, ἀλλά τόν ἄλλαξε οἰκειοθελῶς, τόν μετέτρεψε, τόν ἀντικατέστησε μέ ἄλλον. Ὁ ἄνθρωπος τῆς Νέας Ἐποχῆς ἀποκόπτεται ἐνεργά καί συστηματικά καί αὐτονομεῖται συνειδητά ἀπό τόν Θεό, προβάλλοντας τό ἀτομικό εἴδωλο τῆς αὐτοθεας του.

Ἀρνεῖται μέ δική του ἐπιλογή τόν προορισμό πού τοῦ ἔδωσε ὁ Δημιουργός Του. Δέν ἐπιθυμεῖ νά γίνει «θεός κατά χάριν», ἀλλά ὑποκύπτει στήν φιλοδοξία τῆς αὐτονομημένης ἰσοθεας, ὅτι μπορεῖ, δηλαδή, νά γίνει θεός «δίχα Θεοῦ καί πρό Θεοῦ καί οὐ κατά Θεόν».[3]Η ἄρνηση ἀπό τόν ἄνθρωπο τοῦ Θεανδρικοῦ Προσώ που τοῦ Χριστοῦ μας(τέλειος Θεός καί τέλειος ἄνθρωπος) εἶναι ἡ «νέα πτώ ση», ἡ πτώ ση τοῦ «νέου τύπου ἀνθρώ που». Εἶναι ὁ ὑποβιβασμός ἀπό τήν θεανθρωπότητα στήν ἀνθρωπότητα.

Μέ τόν ἑκούσιο αὐτό ὑποβιβασμό του, στήν πραγματικότητα ὁ ἄνθρωπος ἀποκηρύσσει καί ἀπενεργοποιεῖ οἰκειοθελῶς τά ἰδιαίτερα χαρίσματα καί τά προνόμια, μέ τά ὁποῖα τόν προίκισε ὁ Θεός.

Τό αὐτεξούσιο (κύριο γνώ ρισμα τοῦ κατ' εἰκόνα), ἡ θεόσδοτη, δηλαδή, ἐλευθερία, ἀπεμπολεῖται ἀπό τόν ἴδιο τόν ἄνθρωπο, πού ἀδυνατεῖ νά σηκώ σει τό «βάρος» αὐτῆς τῆς ἐλευθερίας του.Παραιτεῖται ἀπό τόν

ἀγώνα, τήν ἐπιμονή καί τίς θυσίες γιά νά τήν διατηρήσει, νά τήν διεκδικήσει καί νά τήν ἐπανακτήσει. Προτιμᾶ τόν εὔκολο δρόμο τῆς καθοδηγήσεως, τῆς προκαθορισμένης πορείας, τῶν προκαταρκτικῶν ὁραμάτων, τῶν προαποφασισμένων ἐπιλογῶν καί τῆς ποδηγετήσεως ἀπό τά παγκόσμια κέντρα ἐξουσίας καί ἐλέγχου.

Θυσιάζει τήν ἐλευθερία του καί τήν ἰδιοπροσωπία του στόν βωμό τῆς ἀσφάλειας, τῆς ἀνέσεως, τῆς εὐημερίας, τῆς ποιότητος ζωῆς, τῆς ἀναπτύξεως, τῆς ἐκρηκτικῆς προόδου τῆς ἐπιστήμης, τῆς τεχνολογίας καί τῆς πλησμονῆς τῶν ποικίλων ὑλικῶν ἀγαθῶν πού ἀπολαμβάνει. Τό εἶχε, ἄλλωστε, διατυπώσει τόσο εὔστοχα καί προφητικά, πολύ πρίν, ὁ μεγάλος Ρῶσος ὀρθόδοξος συγγραφέας Φιόντορ Ντοστογιέφσκυ στόν ἀπαράμιλλο μῦθο του, τόν μῦθο τοῦ Μεγάλου Ἰεροεξεταστῆ: «Καμμιά ἐπιστήμη δέν θά τούς δώσει ψωμί ὅσο θά μένουν ἐλεύθεροι, μά στό τέλος θάρθουν νά καταθέσουν τήν ἐλευθερία τους στά πόδια μας καί θά μᾶς ποῦν: "Κάντε μας σκλάβους, μά χορτᾶστε μας"[4]».

Ἡ κυριαρχική ἐξουσία ἐπί τοῦ κτιστοῦ κόσμου, πού δώρησε ὁ Θεός στόν ἄνθρωπο ὁρίζοντάς τον βασιλέα, διαχειριστήκαίφύλακα τοῦ παραδείσου, διαστρέφεται σέ ἐγκληματική ἐπέμβαση καί ἐκμετάλλευση τῆς φύσεως –στό ὄνομα τῆς ἀναπτύξεως καί τῆς προόδου– μέ ὀλέθριες καί μή ἀναστρέψιμες συνέπειες γιά τό περιβάλλον, ἀλλά καί γιά τόν ἴδιο τόν ἄνθρωπο, πού ἀπό προστάτης γίνεται δυνάστης καί καταστροφέας τῆς φυσικῆς δημιουργίας.

Ἡ δημιουργική καί γνωστική ἱκανότητα, πού ὁ Θεός ἔδωσε στόν ἄνθρωπο μέ τό κατ' εἰκόνα, παραποιεῖται, ἐπίσης, καί διαστρέφεται.

Ὁ νέος ἄνθρωπος, μετά τήν ἀλλοτρίωση πού ἐπέφερε στήν φύση, μέ τήν πληθώρα πλέον τῶν μεταλλαγμένων προϊόντων πού μᾶς καταακλύζουν, ἐπιθυμεῖ καί ἐπιχειρεῖ πλέον, νά ἐπέμβει γενετικά (ἤ ἐπιγενετικά) καί στόν ἴδιο τόν ἀνθρώπινο ὀργανισμό, -κύτταρα, DNA- προκαλώντας «τεχνητή ἐξέλιξη», τόν «ἐπανασχεδιασμότῆς ἀνθρώπινης κατάστασης», νά «ἀναβαθμίσει» τό ἀνθρώπινο εἶδος μέσω βιοτεχνολογικῶν ἐνισχύσεων καί ἐπαυξήσεων (σέ συνδυασμό μέ τήν ἐξωτερικήΤεχνητή Νοημοσύνη), καθώς κρίνει ἀτελή ἤ ἀνεπαρκή τήν φυσική του κατάσταση καί

ἐξέλιξη, αὐτή πού τοῦ χάρισε ὁ Δημιουργός του. (Δηλώ νουν ὅτι θά χρειαστεῖ νά ἀλλάξουμε τήν Βιοχημεία μας καί νά ξανασχεδιάσουμε τό σῶμα καί τόν νοῦ μας!).

Νέες ἐπιστῆμες, ὅπως ἡ βιοτεχνολογία, ἡ ναονοτεχνολογία, ἡ νευροθεολογία, ἡ κυβερνητική, ἡ γενετική μηχανική, ἡ νέα εὐγονική καί πολλές ἄλλες, ἀγωνίζονται καθημερινά γιά τήν ἐπίτευξη αὐτῆς τῆς νέας πραγματικότητας, «τήν ὑπέρβαση τοῦ ἀνθρώπινου εἴδους ἀπό τόν ἴδιο τόν ἄνθρωπο[5]».Εἶναι ἡ ἀντιστροφή τῆς δημιουργικῆς καί γνωστικῆς ἱκανότητος πού χάριισε ὁ Θεός στόν ἄνθρωπο, ὁ Ὁποῖος «ἔδωκεν ἐπιστήμη τοῖς ἀνθρώποις ἐνδοξάζεσθαι ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ[6]». Μέ τήν Νέα Ἐπιστήμη ὁ ἄνθρωπος σφετερίζεται τήν Γνώση, τήν Σοφία καί τήν Δόξα τοῦ Θεοῦ καί αὐτοαναγορεύεται σέ δημιουργό στήν θέση τοῦ Δημιουργοῦ του. Ἡ ἐμπειρία τῆς Χάριτος, ἡ σύνεση, ἡ σοφία καί ἡ διάκριση, πού χαρίζει τό Ἅγιο Πνεῦμα, ἀντικαθίστανται ἀπό τήν πεπερασμένη ἀνθρώπινη σκέψη (σέ συνδυασμό μέ φιλοσοφικοθρησκευτικά συστήματα ἀνατολίτικης προέλευσης πού συσκοτίζουν τόν ἀνθρώπινο νοῦ) καί ξεκινᾶ ὁ κατήφορός του σέ διαλογισμό, καθοδηγούμενο ὁραματισμό,σέ ἐλεγχόμενη-κατευθυνόμενη σκέψη, γνωστικές ἐγκεφαλικές παρεμβάσεις ἤ σέ ὅ,τι ἄλλο διεστραμμένο καί ἀπαξιωτικό «ἀναγκαλύπτεται»ἤ «ἐφευρίσκεται» στίς μέρες μας καί ὁδηγεῖ στόν ἀπανθρωπισμό τοῦ ἀνθρώπου!

Στίς μέρες μας γίνεται συνεχῶς λόγος γιά τό (ἀστρολογικῆς προέλευσης) «πέρασμα» ἀπό τήν Παλαιά Ἐποχή τῶν Ἰχθύων (τοῦ Χριστοῦ μας, δηλαδή) στήν Νέα Ἐποχή τοῦ Ὑδροχόου(πού ἀναμένει τόν «Ὑδροχοϊκό Χριστό»),στήν Ἐποχή τοῦ Νέου Ἀνθρώπου,πού θά ἔχει ἀφυπνίσει τήν θεϊκότητά του μέσω διαφόρων τεχνικῶν.

Πρόκειται οὐσιαστικά γιά τήν μετάβαση ἀπό τόν Θεάνθρωπο στόν Ἄνθρωπόθεο!Τήν μετάβαση αὐτήτήν πιστοποιεῖ ἡ συνεχῶς διαφημιζόμενη «ἀνύψωση τῆς Ἀνθρωπότητας» (σύμφωνα μέ τούς Νεοεποχίτες) πρός «νέες ἤ βελτιωμένες μορφές ὕπαρξης»: ἀπό τόν Ἄνθρωπο, στόν Μετάνθρωπο.Ἀπό τόν homosapiens(νοήμων ἄνθρωπος)στόν homodeus (ἄνθρωπος θεός).

Βιώνοντας αὐτή τήν σύγχρονη τραγική καί ὀδυνηρή πραγματικότητα, εἶναι κατεπείγουσα ἀνάγκη νά ξαναβροῦμε τόν χαμένο ἑαυτό μας, τήν ἀθάνατη ψυχή μας· νά ξαναβροῦμε τόν Χριστό μας·νά ἐπαναπροσδιορίσουμε τίς

προτεραιότητες καί τόν σκοπό τῆς ζωῆς μας.Νά ξαναθυμηθοῦμε ὅτι ἡ κλήση καί ὁ στόχος μας εἶναι ὁ Οὐρανός καί ἡ συμβασιλεία μέ τόν Χριστό μας στήν ἀτελεύτητη αἰωνιότητα. Κι αὐτό θά γίνει μέσα ἀπό τήν τακτική μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς, τήν γνώ ση τῆς ἁγιοπνευματικῆς ἐμπειρίας τῶν Ἁγίων μας (πού ἔχουν ἀποθησαυρίσει στά συγγράμματά τους) καί τήν ἐφαρμογή της στήν καθημερινότητά μας καί -κυρίως- μέσα ἀπό τήν ἔμπρακτη, εἰλικρινή καί ὑπαρξιακή μετάνοιάμας, τήν συγχωρητικότητά μας, τήν τήρηση ὅλων τῶν ἐντολῶν καί τήν μυστηριακή ζωή τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Ἁγία Οἰκουμενική Ὀρθόδοξη Πίστη μας ξεπερνᾶκαί ὑπερνικᾶ κάθε Παγκοσμιοποίηση, κάθε Νέα Τάξη καί κάθεΝέα Ἐποχή. Ἀποτελεῖ τή Μοναδική Ἐποχήσωτηρίας καί θεώ σεως στήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος, πού εἶναι καί Παλαιά καίΝέα καί Μέλλουσα καί Παντοτινή καί Ἀτελεύτητος καί Δοξασμένη, γιατί εἶναι ἡ ΕΠΟΧΗτῆς Ἀληθείας τοῦ Παναγίου Τριαδικοῦ Θεοῦ μας.

Δόξα τῇ Ἁγίᾳ καί Ὁμοουσίῳ καί Ζωοποιῷ καί Ἀδιαιρέτῳ Τριάδι νῦν καί ἀεί καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώ νων.Ἀμήν!!!

Καλή καί εὐλογημένη Τεσσαρακοστή.

[1]Α΄ Κορ. 15, 13-14

[2] Ἁγ. Ἰουστίνου Πόποβιτς,Ἄνθρωπος καί Θεάνθρωπος, ἔκδ. Ἀστήρ, σελ. 41

[3] Ἁγίου Μαξίμου Ὁμολογητοῦ, Περί Διαφόρων Ἀποριῶν, Φιλοκαλία Νηπτικῶν καί Ἀσκητικῶν, σελ. 194

[4] Φιοντόρ Ντοστογιέφσκυ, Ἀδελφοί Καραμαζόβ, ἔκδ. Γκοβόστη, τ. Β, σελ. 107

[5]Γ. Κο□λέμ□πας, Τά Με□ταλ□λαγ□μέ□να καί ὁ "Με□τάν□θρω□πος", Δί□κτυ□ο ἐ□νάν□τια στά με□ταλ□λαγ□μέ□να (G□M□O□s□t□op.o□rg).

[6]Σοφία Σειράχ, 38, 6

Ἀρ□χιμ. Ἀ□θα□να□σί□ου Ἀναστασίου

Προη□γου□μέ□νου Ἱ. Μ. Με□γά□λου Με□τε□ώ □ρου